

habuit: & qui se humiliat exaltabit. Afferebant
autem ad illum & infantes: ut eos tangeret. Quod
cum uiderent discipuli: increpabant illos. Ihesus autem
toccans illos dixit. Sinite pueros uenire ad me: & no
lite eos uetare. Saluum est enim regnum dei. Amen di
co uobis: qui uerum non accepertit regnum dei: stetit pu
er: non intrabit in illud. Et interrogauit eum quid
dam princeps dicebat. Magister bone: quid faciens
uitam eternam possidebo? Dixit autem ihesus. Quid
me dicit bonum? Nemo bonus nisi solus deus. Man
data nostri: Hoc occides: non mechaberis: non furatum
facies: non falsum testimonium dices. Honora
patrem tuum & matrem. Qui ait. Hec omnia custodi
ret. aut uentura mea. Quo ait illi. Ad
huc tibi unum deest. Omnia quae uerum: habes uende:
& da pauperibus: & habebis thesaurum in caelo: & ue
ni sequere me. His ille auditis conuersus est: quia
diues erat ualde. Videns autem ihesus tristitiam illius
factum: dixit. Quam difficile est uerum pecunias ha
bere: in regnum dei intrabitur. Facilius est: canie
litum per foramen acus transire: quam diuitie intrare
in regnum dei. Et dixerunt qui audiebant. Et
quid potest saluus fieri? Ait illis. Quae impossibi
lia sunt apud homines: possibilia sunt apud deum.
Ait autem petrus. Ecce nos dimissimus omnia & se
cuti sumus te. Qui dixit eis. Amen dico uobis:
nemo est: qui reliquit domum: aut parentes:
aut fratres: aut uxorem: aut filios: propter regnum dei:
& non recipiat multo plura in hoc tempore: & in seculo
uenturo uitam eternam.

Amplius autem ihesus dixit illis: & ait illis.
Ecce ascendi in iherusalem: & constituta
bitur omnia quae scripta sunt per prophetas de filio ho
minis. Tradetur enim genibus: & uidebitur: & fla
gellabitur: & conspuetur. Et postquam flagellate
runt: occident eum: & die tertia resurget. Et
post tres dies in iherusalem: & ibi morietur: & ter
tium die resurget: & ibi habitabit. Et cum dixerit
haec: abiit in iherusalem: & ibi dormiuit: & in
terrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei: quod
ibidem nazarenus transiret. Et clamauit dicens.
Iesu fili dauid: miserere mei. Et qui preibant:
increpabant eum ut taceret. Ipsi uero multo
magis clamabant. fili dauid: miserere mei. Stans
autem ihesus: misit eorum adducit ad se. Et cum ap

prospiceret: interrogauit illum dicens. Quid
tibi uis faciam? Ait ille dixit. Domine ut uideam.
Et ihesus dixit illi. Responde. Fides uita te saluum fe
cit. Et confessum uidit: & sequebatur illum. mag
nificans deum. Et omnis plebs ut uidit: dedit lau
dem deo.

In **dedicatione. ~~xxxxxxx~~**
Egressus: pambulabat iericho. Et
ecce uir nomine zachaeus: & hic erat prin
ceps publicanorum: & ipse diues. Et querebat ui
dere iesum quis esset: & non poterat propter turba.
quia statura praestellus erat. Et praecurrens as
cendit in arborem siccomorum: ut uideret illum:
quia inde erat transiturus. Et cum uenisset
ad locum suspiciens ihesus uidit illum: & dixit
ad eum. Zachaeus festinans descende: quia hodie in
domo tua oportet me manere. Et festinans des
cendit: & excepit illum gaudens. Et cum uideret
omnes intrantibant dicens: quid ad hunc
peccatorem diuerisset. Stans autem zachaeus:
dixit ad dominum. Ecce dimidium bonorum meorum do
naui pauperibus: & si quid aliquid defraudauit: red
do quadruplum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie saluus
domus tua facta est: eo quod & ipse filius sit abra
hae. Venit enim filius hominis querere & sal
uum facere: quod perierat. Hec illis audientibus:
aduersus dixit parabolam eo quod esset prope
terram: & quia confirmarent quod confessum
regnum dei manifestaret. Dixit ergo. Homo qui
dam nobilis abiit in regionem longinquam: acci
pere sibi regnum ac reuertit. Vocatis autem
decem seruis suis. dedit illis decem minas: &
ait ad illos. Negotiamini dum uenturo. Cives
autem eius oderant illum: & miserunt post illum
legationem dicens. Nolumus hunc regnare super
nos. Et factum est ut rediret accepto regno:
& uellet uocare seruos quibus dedit pecuniam.
ut seruet quantum quisque negotiatum esset. Venit
autem primus: dicens. Domine. minna tua decem
minas acquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue
quia in modico fidelis fuisti: eris potestatem ha
bens super decem ciuitates. Et aliter uenit dicens.
Domine. minna tua fecit quinque minas. Et hinc ait.
Et tu esto super quinque ciuitates. Et aliter uenit
dicens. Domine. ecce minna tua quam habui repositam
in sudario. Trimit enim te quia homo auariter
es: tollis quod non posuisti. & mens ubi non se
minasti. Hic et. De ore tuo te iudico: serue

nam. Sedebas quod ego homo autem tuus ueni:
tollens quod non posui & metens quod non se-
minavi. Et quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam? & ego ueniens cum uisitatis ritibus
exegissem illam. Et astantibus dixit. Aufferete ab
illo unam. & date illi qui decem minas habet. Et dice-
runt ei. Domine. habet decem minas. Dico autem
uobis. quia omni habenti dabitur. ab eo autem qui non
habet. & quod habet auferetur ab eo. Verumptamen
inimicos meos illos qui noluerunt me regnare super
se adducite huc. & interficite ante me. Et his
dictis: precedebat ascendens ierosolymam. Et fac-
tum est cum appropinquasset ad bethage &
bethaniam ad montem qui uocatur oliueti: misit
duos discipulos suos dicens. Ite in castellum quod
contra uos est. In quod introeuntes intente-
retis pullum asine alligatum: cui nemo unquam
homini seduit. Soluite illum. & adducite. Et
sicque uos interrogabit quare soluitis. sic di-
catis ei. quia dominus operam eius desiderat. Abierunt
autem qui missi erant. & intenerunt sic ut dixit
illis. statim pullum. Soluentibus autem illis pul-
lum: dixerunt dominus ad illos. Quid soluitis
pullum? At illi dixerunt. Quia dominus enim neces-
sarium habet. Et dixerunt illum ad illum: &
postquam uiderunt quod non haberent pullum
uestimenta sua in iura. Et cum appropinquare-
ram ad descensum montis oliueti: cepit omnes
terre descendentium gaudentes laudare dominum uo-
ce magna super omnibus quae uiderant uirtutibus:
dicentes. Benedictus qui uenit rex: in nomine
domini. Pax in celo: & gloria in excelsis. Et quidam pha-
riseorum de turbis: dixerunt ad illum. Magister
in repera discipulos tuos. Quibus ipse ait. In eo uobis
quia si his tacerent. lapides clamabunt. Et ut
appropinquauit: uidens ciuitatem. fletit super
illam dicens. Quia si cognouisses & tu. Et quidem
in hac die tua quiete ad pacem tibi: nunc autem abscon-
dita sunt ab oculis tuis. Quia ueniens atas in-
te & circumdabunt te & coangustabunt te in-
diti: & ad terram prosternebant te. & filios tuos qui
in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super
lapidem: eo quod non cognoueris tempus uisita-
tionis tue. Et ingressus in templum cepit excire
utendentes & ementes in illo: dicens illis. Scriptum
est: quia domus mea domus orationis est. Vos

autem fecistis illam speluncam latronum. Et
erat docens coram in templo. Principes autem sa-
cerdotum & scribe. & principes plebis quaerebant
illum perdere: & non intenebant quid facerent
illi. Omnis enim populus suspensus erat: audi-
ens illum.

Go. **S** factum est in una die cum docente illo
populum in templo & edificantes: contenerunt
principes sacerdotum & scribe cum senioribus: &
autem dicebant ad illum. Dic nobis in qua potesta-
te haec facis? aut quis tibi dedit hanc potestatem?
Respondens autem: dixit ad illos. Interrogabo
uos & ego unum uobis: respondete mihi. Babyloni-
cum templum iohannis de celo erat: an ex hominibus? At illi
cognabant intra se: dicentes. Quia si dixerimus de
celo: dicit. Quare ergo non creditistis illi? Si autem
dixerimus ex hominibus: plebs uniuersa lapidabit
nos. Certe sunt enim iohannem prophetam. Et respon-
derunt se nescire. unde esset. Et ille ait illis. Non
ego dico uobis: in qua potestate haec facio.

Epit autem dicere ad plebem parabolam
hanc. Homo plantauit uineam. & locauit
eam colonis: & ipse peregre fuit multis temporibus.
Et in tempe misit ad cultores seruum: ut de fructu
uineae darent illi. Qui uinum dimiserunt in
manum. Et addidit alium seruum multum. Illi
autem perdidit fructum. Et addidit alium seruum
hunc dimiserunt inane. Et addidit tertium multum:
qui & uinum utiliter ames eccerunt. Iuxta autem
dominus uineae. Quid faciam? Quia uinum filium meum
dilectum forsitan cum bene uiderunt uerebunt.
Quia enim uiderunt colonis: cogitauerunt intra se:
dicentes. Hic est heres. Occidamus illum: ut in-
tra hereditas. Et erectum illum extra uineam:
occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus uineae? Veniet
& perdet colonos istos: & dabit uineam aliis. Quia au-
dito: dixerunt illi. Absit. Ille autem aspiciens eos
ait. Quid ergo hoc quod scriptum est? lapidem quem
reprobauerunt edificantes: hic factus est in caput
anguli. Omnis qui ceciderit super illum: conuallabi-
bit. Supra quem autem ceciderit: conminuet illum.
Et quaerebant principes sacerdotum & scribe mittere
in illum manum in illa hora: & timuerunt populum.
Cognouerunt enim: quod ad ipsos diceret simili-
tudinem istam. Et obseruantes miserunt insidra-
tores qui se uictos simularunt ut caperent eum in
sermone: & traderent illum principibus & potest.

Handwritten marginal notes in Latin and German. The German text at the top reads: 'Lohmanns. od. Zittliche.' Below it, in a larger script: 'Lohmanns. od. Zittliche. Das ist die...'. There is also a large handwritten number '1576' in the left margin.

...revelabit in nobis. ...
no creature: revelatione filioy dei expectat.
Vanitati enim creatura est subiecta non ut
lens: sed propter eam qui subiecta eam i spe.
quia & ipsa creatura liberabitur a servitute
corruptionis. in glie libertatem filioy dei. Sed
nisi enim quod omnis creatura ingemiscit: &
parturit usq; ad huc. Non solum autem illa
sed & nos ipsi pmissas spe habentes. & ipsi intra
nos gemimus: adoptionem filioy dei expectan
tes. redemptione corporis nri. Spe enim saluti
facti sumus. Spes autem que videt: no est spes.
Nam quod videt quis. quod sperat. Si autem
quod no videmus speramus: p patientiam expec
tamus. Similiter autem & spe adiuvat infirmit
tatem meam. Nam quod oxum sicut oportet.
nescimus: sed ipe spe ses postulat p nob gemitib;
inarrabilib;. Qui autem scribitur corda.
sicut quod desiderat spe: quia sedm deum postu
lat pro sanctis

Secundo autem qm diligemus dm omnia
coopamur in bonum. his qui sedm pro
prium vocati sunt sci. Nam quos pscit & p
destinavit conformes fieri ymaginis filii sui:
ut sit ipe pmo genitus in multis fratrib;. Quos
autem pdestinavit: hos & vocavit. Et quos vo
cavit: illos & iustificavit. Quod g dicemus
ad hec. Si deus pro nobis. quis contra nos. Qui
etiam filio proprio suo no peperit: sed pro nob
omnib; tradidit illum. Quomodo etiam no cu
illo omnia nobis donavit. Quis accessit ad
verbis electos dei. Deus qui iustificat: quis
est qui condempnat. Xpc ihs qui mortuus
est. immo qui & resurrexit. qui est ad dextram
dei. qui etiam interpellat p nob. Quis g sepa
rabit nos a caritate xpi. Tribulatio. an an
gustia. an persecutio. an fames. an nuditas. an
periculum. an gladius. Sicut scriptum est. Quia
propt te mortificamur tota die: estimat su
mus ut omnes occisionis. Sed in his omnibus
superamus: propt eum qui dilexit nos. Certus
sum enim: quia neq; mors. neq; vita. neq; angli.
neq; principatus. neq; potestates. neq; virtutes.
neq; instantia. neq; fletitia. neq; fortitudo. neq;
altitudo. neq; pfundum. neq; creatura alia po
terit nos separare a caritate dei. que est in xpo
thi domino nostro.

Sed in phibente conscientia in
in spu sco. qm iusticia michi est magna & con
tinuus dolor cordi meo. Optabam enim ego
ipe anathema ee xpo pro fratrib; meis qui
sunt cognati mei sedm carnem. qui sunt ihae
luc: quoy adoptio est filioy. & glia. & testam
tum. & legis latio. & obsecutum. & pmissa
quoy i patres & ex quib; ipe sedm carnem.
qui est sup omnia ds benedictus in secula. Ame.
Non autem quod exciderit verbum dei. Non
enim omnes qui ex ihs hui sunt israelite: neq;
omnes qui semen sunt abrahe omnes filii:
sed in ysaac vocabitur i semen. Id est no qui
filii carnis. In filii dei: sed qui filii sunt pro
missionis estimant in semine. Promissionis
enim iudicium: hoc est. Sedm hoc tempus iudicij.
& erit saxe filites. Non solum autem illi: sed &
rebecca ex uno comitatu habens ysaac pris
nri. Cum enim no dnm nati fuissent. aut ali
quid egissent boni aut mali. ut sedm electione
ppositam dei maneret. no ex opib; sed ex vocan
te dictum est ei. quia maior servitetur minor:
sicut scriptum est. Iacob dilexi. esau autem odio
habui. Quod g dicemus. Numquid iniquitas
apud dm. Absit. Moyse enim dicit. Miserebor
cruis miseror: & misericordiam prestabo cruis.
miseror. Igitur no uolens neq; currentis.
sed miserans est dei. Dicit enim scriptura pha
raoni. Quia in hoc ipm excedit te. ut ostenda
me iustitiam meam: & annunciet nome meum
in universa terra. Ergo cruus iuste miseret.
& que iuste iudicet. Dicit itaq; m. Quod ad
huc queritur. Voluntas enim ei quis resistit.
O homo tu quis es. qui respondeas deo. Nun
quid dicit figmentum ei qui se superbiat. Quod
me fecisti sic. An non habet potestatem figu
lis luti ex eadem massa facere aliud quidem
ut in honorem. Aliud uero in conuitium. Quod
quod si uolens ds ostendere iram suam. & no
tam facere potentiam suam. sustinuit i mul
ta patientia uasa ire. apta in iudicium ut
ostenderet diuitias glie sue in uasa misericordie.
que pparauerat in gliam. quos & uocauit nos.
non solum ex iudeis. sed etiam ex gentibus:
sicut in osee dicit. Uocabo non plebem meam.
plebem meam. & non misericordiam conse

Ec. iii.

+ Quos autem iustificavit: illos et magnificavit.

+ et n dilecta mea.
dilectam.

... loco nro dicitur eis. nō plebs mea uos. ibi uocabuntur filii dei uiui. Platas autem clamauit pro isrl. Si fuerit numerus filiorū isrl tamquam arena maris: reliquie salte fient. Verbum enim confirmans. & adbreuit aut inextinguibile: quia uibum breuitatis faciet dñs sup terram. Et sicut dixit Platas. nisi dñs sabaoth reliquisset nob semen. quasi sodo ma fuissetis. & sicut gomera similes eem. **U**nd g dicemus. Quod gentes que nō secta bantur iusticiam. apprehenderunt iusticiam. Iusticiam autem que ex fide est. Isrl uero secundo legem iusticie. in legem iusticie nō putant. **Q**uare. Quia non ex fide: sed quasi ex opere. Offenderunt enim in lapidem offensionis: sicut scriptum est. Ecce pono in syon lapidem offensionis & petram scandalum. & omnis qui credit in eum nō confundetur. **F**ides: uoluntas quidem cordis mei & obsecratio ad dñm pro illis in salutem. Testimonium enim pōtōes illis. quod emulacione dei hnt: sed nō scdm scientiam. Ignorantes enim dei iusticiam. & suam querentes statuere: iusticie dei nō sunt subiecti. **F**inis enim legis xpc est: ad iusticiam omni credenti. **M**oyses enim scripturam iusticiam que ex lege est. in seculum hominibus tua. **Q**ue autem ex fide est. in seculum. **A**ut quis descendit in abyssum. Hoc est xpm ex mortuis reuocare. **S**ed quid dicit scriptura. Prope est: uerbum in ore tuo: & in corde tuo. **H**oc est uerbum fidei quod predicamus: quia si confitearis in ore tuo dñm isrl. & credideris in corde tuo quod dñs illum excitauit amonitis: saluus eris. **C**orde enim creditur ad iusticiam: ore autem confessio fit ad salutem. **D**icit enim scriptura. Omnis qui credit in illum. nō confundetur. **N**on enim est distinctio iudei & greci. **N**am idem dñs omnium: datus in omnes qui inuocant illum. **O**mnis enim qui inuocauerit nomen dñi: saluus erit. **Q**uomodo g inuocabunt in quem nō crediderunt. **A**ut quomodo credent ei quem nō audierunt. **Q**uomodo autē audient sine pōtante. **Q**uomodo uero pōtabitur. nisi mittamur.

... gelizancum pacem: euuigilancum bona. **S**ed nō omnes obediunt euuigilio. **P**latas autē dicit. **O**ne quis credidit audiat nro. **E**rgo fides exaudietur: auditis autem p uerbum xpi. **S**ed dico. **A**ntiquitas non audierunt. **E**t quidem in nomine terram exiit seruis eoz: & in fines orbis terre uerba eorum. **S**ed dico. **A**ntiquitas isrl nō cognouit. **P**rimus moyses dicit. **E**go ad emulacionem uos adducam in non gentem. in gentem insipientem. in iram ues mittam. **P**latas autem audet. & dicit. **I**n uentus sum non querentibus me: palam apparuit his qui me nō interrogabant. **A**d isrl autē dicit. **T**ota die expandi manus ad populum nō credentem: & contra dicentem michi. **Q**uo ergo antiquitas repulit dñs populum suum. **A**bsit. **N**am & ego israhelita sum ex semine abraham: de tribu beniamin. **N**on repulit dñs plebem suam qm presertim. **A**n nescitis in helia quid dicit scriptura: quatenus admodum inuocauit dñm aduersum isrl. **D**omine pphas tuos occiderunt: altaria tua suffoderunt: & ego relictus sum solus. & querentem animam meam. **S**ed quid dicit illi responsum diuinitus. **R**eliqui michi septem milia uiroz: qui nō circumciserunt genita ante dñm. **S**ic g & in hoc tempore. **S**ed in seculum electorum que salte fide sum. **S**ed in seculum non deserta. **A**ntiquitas enim est gra. **Q**uid g. **Q**uod querebat isrl: hoc non est consecutus. **E**lectio autem consecuta est. **C**eteri uero exsecrati sunt. sicut scriptum est. **I**edixit illis deus. **S**pm compunctiois: oculos ut nō uideant. & aures ut nō audiant. & in hodie erunt dñm. **E**t dicitur dicit. **F**at mensa eoz coram ipis in laqueum: & in captiōem & in scandalum. & in retributionem illis. **O**bscuretur oculi eoz ne uideant: & dormiam eorum semper in terra. **Q**uo ergo. **A**ntiquitas sic offenderunt ut caederent. **A**bsit. **S**ed illorum delictum. salus gentibus: ut illos emularent. **Q**uod si delictū illorum diuete sunt mundi. & dimittit eoz delicta gentium: quanto magis plenitudo eoz. **V**obis enim dico gentibus. **Q**uamdiu ipse ego sum gentium apst: in ministerium meū honorificabo: si quom ad emulandum prouocem

1556
1556
1556

1556

1556

xpc non sibi placuit: sed sicut scriptum est: in
propria imperantiam tibi. ceciderunt super me.
Quotumque enim scripta sunt ad maiorem doctrinam
scripta sunt: ut per patientiam et consolationem
scripturarum spem habeamus. Deus autem pa
tienter et solatus est uos id ipsum sapere maluerit
rum secundum ipsum christum: ut unanimes uno ore
honorificetis dominum et patrem domini nostri ihesu christi. Prop
ter quod suscipite muticem: sicut et ipse suscep
tos in honorem dei. Dico enim ipsum ihesum minist
rum fuisse circumcisionis propter ueritatem
dei: ad confirmandas promissiones patrum. Gen
tes autem super misericordia honorare dominum: sicut scri
ptum est. Propter hoc confitebor tibi in gentibus
domine: et nomen tuum cantabo. Et iterum dicit.
Letamini gentes. cum plebe eius. Et iterum.
Laudate omnes gentes dominum: et magnificate
eum omnes populi. Et rursum ysaias ait.
Erit radix iesse: et qui exsurgens regere gentes
in eo gentes spabunt. Verus autem spes reple
at uos omni gaudio. et pace incredendo: ut ha
bundeatis in spe et uirtute spei sancti.

Quoniam sum autem fratres mei et ego ipse de
uobis. quoniam et ipse plenitudo dilectionis
repleat omni scientia: ita ut possitis aliter
et uos monere. Attendatis autem scripti uos
fratres ex parte: tantquam in memoriam uos re
ducens: propter gratiam que data est michi ad
ut sum minister ihesu christi in gentibus: sanctificans
euangelium dei: ut fiat oblatio gentium accepta.
et sanctificata in spiritu sancto. Habetis ergo gloriam in christo ihesu
additum. Non enim audeo aliquid loqui illorum
que pro me non efficit ipse inobedientiam genti
um. uerbo et factis. in uirtute signorum et pro
digiorum in uirtute spei sancti: ita ut ab iherosolymis per
circumcisionem istam: ad illam repleuerim euangelium
gloriam christi. Sic autem hoc predicatum euangelium non
tibi nominatus est ipse. ne super alienam funda
mentum edificarem: sed sicut scriptum est.
Quibus non est annuntiatum de eo uidebunt:
et qui non audierunt. intelligunt. Propter quod
et impeditur plerumque uenture ad uos: et per
hibetis sum istam ad uos. Hunc uero uideritis
locum non habens in his regionibus: cupiditate
autem habens uentendi ad uos. ex multis iam
precedentibus annis: cum in hispaniam profu
ci cepero. spero quod preteriens uideam uos.

et a uobis dedicatur illis: et uos primitiam ex par
te fructus fietis. Et tunc ergo profectus iherosolymam
ministrare. Probauerunt enim macedonia.
et achara. collationem aliquam facere in pau
peres sanctorum: qui sunt iherosolymam. Placuit
enim eis: et debitores sunt eorum. Nam si spiritualium
eorum participes facti sunt gentes: debent et in
carnalibus ministrare eis. hoc ergo cum consue
mauero. et adfirmuero eis fructum hunc: pro
fectus pro uos in hispaniam. Scio autem quoniam
ueniens. in habundantia benedictionis christi
uenturam.

Rogor ergo uos fratres per dominum nostrum ihesum christum.
et per caritatem spei sancti: ut sollicitudinem
impetantem in morationibus pro me ad dominum.
ut liberer ab infidelibus: qui sunt in iudea: et
obsequium mei oblatio accepta fiat in ierosolyma
sanctis: ut uentam ad uos in gaudio per uoluntatem
dei. et refrigeret uobiscum. Verus autem pacis.
sit cum omnibus uobis amen. Commendo
autem uobis phobem sororem meam. que est
ministra ecclesie que est cenebrus: ut eam
susceptatis in domino digne sanctis. et assistatis et in
quocumque negotio uos indigerit. Et enim
ipsa quoque assistit michi: et michi ipse. Saluta
te presbam. et aquilam. aductores meos in christo
ihesu: qui pro anima mea suas carceres subpo
suerunt: quibus non solus ego gratias ago. sed
et unice ecclesie gentium: et domesticam eorum
ecclesiam. Salutate ephenetum dilectum mihi:
qui est primitiuus alie in christo ihesu. Salutate
mariam: que multum laborauit in uobis. Sa
lutate anchoretum. et uuliam. cognatos et con
captiuos meos. qui sunt nobiles in apostolis: qui
et ante me fuerunt in christo. Salutate ampliatum
dilectissimum in iherosolyma. Salutate urbani
aductorem nostrum in domino: et stachum dilectum meum.
Salutate apellens: probum in christo. Salutate
eos qui sunt ex aristoboli domo. Salutate he
rodionem cognatum meum. Salutate eos qui
sunt ex naressi. qui sunt in iherosolyma. Salutate
trifanum. et trifosam: que laborant in domino.
Salutate psyclam karissimam: que multum
laborauit in domino. Salutate rufinum electum
in domino: et marrem et ymeam. Salutate asin
cretum. flegum. hermen. parobam. herma:
et qui cum eis sunt fratres. Salutate filologum.

lc. iiii.

et uiam. nec enim. et foras. in eis olim.
dem. et omnes. qui in eis sunt. Sa-
lutate inuicem. in osculo scō. S. curam uos
omnes ecclesie xp̄i. Rego autem. uos fr̄es. ut
obseruetis eos qui dissensiones et offendi-
tula preter doctrinam qm̄ uos didicistis facti
sunt. et declinate ab illis. Conturbati enim
x̄p̄o dño nr̄o non seruimus. sed suo uentri.
et p̄dulces sermones et benedictiones. sed ut
uirt corda innocentiū. Vñ enim obedien-
tia in omnem locum diuulgata est. Gaudeo
q̄ in uobis est. nolo uos sapientes et in toro-
s simplices in malo. Deus autem uos con-
teret. sathanan sub redibit uis uelociter.
Dicenda dñi nr̄i ih̄u xp̄i. nolo uos in
saluat uos timor et seruatus nr̄is. et
salon. et solitatem cognat mei. Saluto
uos ego uentis. et uentis. et uentis.
Saluat uos gemit. fr̄es uentis. et uentis.
ecclie. Saluat uos. et uentis. et uentis.

nolo enim uos ignorare fr̄es.
Propitius quod k̄m̄ michi.
Gaudeo autem uos fr̄es.
Primum t̄dem contententibus.
De spiritualibus autem.
Emulationem autē ^{ca} ^{mehora} ~~transit~~.
Cum t̄m paritibus.
fr̄es nolite p̄uere effici sentibz.
Nolite uobis autem factis.
Contempunt mo. es bonos.
Primum homo de terra terrē.
De collectis autem unū sumit in f̄s.
Obsecro autem uos fr̄es.

*Explicit capitula: Incipit d.
q̄m̄ t̄m in epla prima ad corinth.*

QUORUMDAM sunt ashato-
Et hii similitur ab actis. et
erunt uerbum ueritatis
fictus apost. ^{ad philo} ^{ad}

ut in die. ad oblationem fiet in uentis gemit.
bitis. cogniti soli sapientia deo. per ih̄m xp̄m.
cui honor et gloria in secula seculorū. Amen.

Explicit epistola ad romanos.

Incipiunt capit. in epla. i. ad corinth.

Obsecro itaque uos fratres. *i.*
Et ego etiam uenisse ad uos fr̄es. *ii.*
Et ego fr̄es nō potui uobis loqui ^{quasi} ^{sp̄alibus}. *iii.*
Desertis quia templū dei estis. *iiii.*
Hec autem fr̄es transfigurate uos. *v.*
Sanguin non ueniretis sim ad uos. *vi.*
Scrpsi uob in epistola. *vii.*
Omnia in licent. sed non expeduunt. *viii.*
De quibz autē scripsistis michi. *ix.*
De iurgibz autem preceptū dñi nō habeo. *x.*
De his autem q̄ idolis sacrificauerit. *xi.*
Desertis q̄m̄ in sacrario opantur. *xii.*

Explicit: ad uermentum.

Incipit text' eple prime ad corinth.

PACULVS: uocatis
apls xp̄i ih̄u p̄rolem
tauto dei. et solitones
fratres ecclesie dei que est
corinth. sanctificatis
in xp̄o ih̄u uocatis sc̄s.
cum omnibz qui intendant nomen estm̄ nr̄i
ih̄u xp̄i in omni loco ipsoy. et m̄o. gr̄a uobis
et p̄at̄ a deo patre nr̄o. et dño ih̄u xp̄o. Gratias
deo deo meo semp p̄o uobis in gr̄ata dei uite
data est uobis in xp̄o ih̄u. quia in omnibz
diuites facti estis in illoz̄m̄ omni uerbo. et
in omni scientia. sicut testimonium xp̄i
confirmatum est in uobis. ita ut nichil
uobis desit in illa gr̄a. expectantes reue-
lacionem domini nr̄i ih̄u xp̄i qui et confir-
mabit uos usqz ad finem sine crimine.

Handwritten marginal notes in a cursive script, including the name 'Joan' and various other illegible words.